

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTE UNIVERZITETA U SARAJEVU

INTEGRIRANI FILOZOFSKO – TEOLOŠKI STUDIJ

NAZIV PREDMETA		TEOLOGIJA SAKRAMENATA I			
Kod	DT-05	Godina studija/semestar	V./zimski		
Nositelj/i predmeta	Prof. dr. sc. Niko Ikić	Bodovna vrijednost (ECTS)	4		
Suradnici		Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V
		60			T
Status predmeta	Obvezatni	Postotak primjene e-učenja			

OPIS PREDMETA

Ciljevi ili svrha predmeta	<p>Svrha kolegija je osvijetliti antropološki temelj i stvarnost sakramenata u njihovoj simbolici i milosnom djelovanju Boga Oca po <i>Prasakramenu</i> Isusu Kristu u Crkvi kao <i>općem sakramenu</i>, aktualizacijom Duha Svetoga.</p> <p>Konkretni cilj ovog kolegija je omogućiti studentima temeljno katoličko dogmatsko-teološko shvaćanje sakramenata općenito i inicijacije posebno iz različitih aspekata: biblijski temelj, teološko-povijesni razvoj, antropološki, kristološki, pneumatološki, ekleziološki i ekumenski vid.</p> <p>U prvom semestru se obrađuju dvije temeljne cjeline: uvodna teologija sakramenata općenito i sakramenti inicijacije (krštenje, potvrda i euharistija). U postupnom hodu polazi se od današnjeg poimanja sakramenata pa preko biblijskog utemeljenja, povjesnog razvoja do sustavne teologije sakramenata (materije i forme, učinkovitoj djelotvornosti <i>ex opere operato, neizbrisivom pečatu</i>, ...) na temeljima dokumenata Drugog vatikanskog sabora, Tridentinuma i sl.</p>
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Teologija je planirano stavljena u petu završnu godinu teološkog studija i za upis pretpostavlja minimalne teološke kompetencije potrebne koje se stječu studijem trinitarne teologije, kristologije i biblijskih znanosti i sl.
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	<p>Poslije predavanja, uspješno završenog pismenog i usmenog ispita iz ovog kolegija očekuje se da će student biti u mogućnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepoznati važnost govora simbola i znaka u katoličkoj teologiji sakramenata - Protumačiti značenje temeljnih pojmoveva iz teologije sakramenata - Objasniti nastanak, teološki smisao i razvoj kršćanske inicijacije - Vrijednovati različite pristupe sakramentima: teološki, pastoralni, moralni. - Dopuniti svoje teološko znanje stečeno u drugim srodnim teološkim traktatima.
Kompetencije koje se stječu	<ul style="list-style-type: none"> - Sposobnost razumijevanja sakramentalne povezanosti Isusa Krista kao Prasakramenta i utemeljitelja sakramenata s Crkvom kao općim sakramentom spasenja u kojoj se sakramenti slave snagom vjere.
Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sakramentalni okvir općenito (14): Sakramentalnost Krista i Crkve (1), pojam <i>sakrament</i> u teološkoj povijesti (1), antropološki temelji sakramenata (2), izravna i neizravna Kristova baština (1), odnos

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTE UNIVERZITETA U SARAJEVU

INTEGRIRANI FILOZOFSKO – TEOLOŠKI STUDIJ

	<p>sakramentalnog znaka i riječi (2); ex opere operato – ex opere operantis (2); sakramentalni učinci s posebnim osvrtom na <i>character indelebilis</i> (2), sakramentalna relacija djelitelj – primatelj; odnos sakramenata i sakramentala; ekumenski vid (2)</p> <p>2. Inicijacija – teologija krštenja (10): biblijsko uteviljenje (2), povijesno dogmatski razvoj (4), sustavna teologija krštenja; učinci, nužnost, ekumenski vid (4)</p> <p>3. Teologija potvrde (8): pitanje sakramentalnosti potvrde (1), povijesno-dogmatski razvoj s posebnim naglaskom na reformatorsko osporavanje (3), sustavni pogled na sadržaj i učinak, posvećenje i ospozobljavanje za apostolat, djelitelj i primatelj (4)</p> <p>4. Teologija euharistije (24): biblijske slike i ustanovljene (4), povijesno-dogmatski razvoj s posebnim osvrtom na pitanje nazočnosti (transupstancijacije) i interpretacija realizma i simbolizma, te reformatorske teologije (10), kristološka-pneumatološka i ekleziološka dimenzija euharistije (6), učinci, nužnost euharistije, ekumenski vid (4)</p>					
Vrste izvođenja nastave:	Predavanja i aktivno sudjelovanje na nastavi				Obvezatno predstavljanje određenje literature	
Obveze studenata	Redovito pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje.					
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Pohađanje nastave i referiranje	1				
	Pismeni ispit	1				
	Usmeni ispit	2				
Način ocjenjivanja i vrednovanja rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu	<p>Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje – 20 %</p> <p>Pismeni kolokvij – 30 %</p> <p>Usmeni ispit – 50 %</p>					
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov				Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
	<ul style="list-style-type: none"> - IKIĆ N., <i>Teologija sakramenata. Gorući grm sakramentalne milosti</i>, KBF Sarajevo – Glas Koncila Zagreb, 2012. - MATELJAN A., <i>Otajstvo susreta, temeljna sakramentologija</i>, CUS, Split, 2010. - TESTA B., <i>Sakramenti Crkve</i>, Zagreb, 2009. - COURTH F., <i>Sakramenti – priručnik za</i> 					

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTE UNIVERZITETA U SARAJEVU

INTEGRIRANI FILOZOFSKO – TEOLOŠKI STUDIJ

	<p><i>teološki studij i praksi</i>, Đakovo, 1997.</p> <ul style="list-style-type: none"> - SCHILLEBECKX E.H., <i>Krist – sakrament susreta s Bogom</i>, Priručnici, KS, Zagreb 1976 - MÜLLER G. L., <i>Katholische Dogmatik für Studium und Praxis der Theologie</i>, Herder, Freiburg – Basel – Wien, 2007. - RAHNER K., <i>Kirche und Sakamente</i>, Herder, Freiburg – Basel – Wien, 1961. - BENEDIKT XVI., <i>Sacramentum caritatis – sakrament ljubavi</i>, KS, Zagreb, 2008. Dokumenti 146. - IVAN PAVAO II., <i>Večera Gospodnja</i>, KS, Zagreb, 1980., Dokumenti 58. - IVAN PAVAO II., <i>Enciklika Ecclesia de eucharistia</i>, KS, Zagreb, 2003. Dokumenti 134. - IVAN PAVAO II., Apostolsko pismo <i>Ostani s nama, Gospodine</i>, KS, Zagreb, 2005. Dokumenti 138. 		
Dopunska literatura	<ul style="list-style-type: none"> - GOLUB I., <i>Euharistija: sustavno-spekulativna teologija</i>, Zagreb, 1968. - TAMARUT A., <i>Euharistija – otajstvo vjere i dar života</i>, Zagreb, 2004.; - MATELJAN A., <i>Otajstvo poslanja. Sakrament potvrde</i>, Split, 2004. - SCHNITZLER TH., <i>O značenju sakramenata</i>, Herder – Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1998. - RATZINGER J., <i>Bog je s nama. Euharistija: središte života</i>, Verbum, Split, 2004. - TAMARUT A., <i>Da bismo imali udjela s Kristom. Izabrane teme iz sakramentalne teologije</i>, Glas Koncila, Zagreb, 2009. 		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivno sudjelovanje i doprinos diskusijama za vrijeme predavanja - Kolokvijalni pismeni ispit iz teologije sakramenata općenito i teologije inicijacije - Usmeni ispit 		
Ostalo (prema mišljenju predlagatelja)			